A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (ötödik tanács)

2024. december 19.*

„Előzetes döntéshozatal – Közös hozzáadottértékadó-rendszer – 2006/112/EK irányelv – 370. cikk – X. melléklet, A. rész, 2. pont – Eltérés – Hatály – Közszolgálati rádió- és televíziótestületnek a rádió- és televízióműsorok vételére képes készülékkel rendelkező személyek által fizetett kötelező díjból finanszírozott tevékenységei”

A C-573/22. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Østre Landsret (keleti fellebbviteli bíróság, Dánia) a Bírósághoz 2022. augusztus 26-án érkezett, 2022. július 8-i határozatával terjesztett elő az

A,

B,

a **Foreningen C**

és

a **Skatteministeriet**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

tagjai: I. Jarukaitis, a negyedik tanács elnöke, az ötödik tanács elnökeként eljárva, D. Gratsias (előadó) és E. Regan bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: Illéssy I. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2024. március 14-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– A képviseletében T. Gønge, T. Kári Kristjánsson és J. Nymand Hounsgaard advokater,

* Az eljárás nyelve: dán.

– B képviseletében C. Bachmann és P. Hansen advokater,

– a Foreningen C képviseletében C. Holberg advokat,

– a dán kormány képviseletében D. Elkan és C. Maertens, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: B. Søes Petersen advokat,

– a francia kormány képviseletében R. Bénard, A. Daniel és O. Duprat-Mazaré, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében J. Jokubauskaitė és U. Nielsen, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2024. szeptember 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 335., 60. o.; HL 2015. L 323., 31. o.; a továbbiakban: héairányelv) 2. cikke (1) bekezdése c) pontjának és 370. cikkének ezen irányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben való értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az A, B és a Foreningen C, valamint a Skatteministeriet (adóügyi minisztérium, Dánia) között az előbbieknek az audiovizuális műsorok vételére alkalmas készülékkel rendelkező személyek által fizetendő díj után fizetendő hozzáadottérték-adó (héa) visszatérítése iránti kérelme tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A héairányelv 1. cikkének (1) bekezdése a következőket állapítja meg:

„Ez az irányelv megállapítja a közös [héarendszert].”

4 Ezen irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja előírja, hogy a héa hatálya alá tartozik a valamely tagállamon belül az adóalanyként eljáró személy által ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás.

5 Az említett irányelv 370. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Azok a tagállamok, amelyek 1978. január 1-jén adóztatták a X. melléklet A. részében felsorolt ügyleteket, továbbra is adóztathatják azokat.”

6 Az ugyanezen irányelv 378. cikke (1) bekezdésének első albekezdése kimondja:

„Ausztria továbbra is adóztathatja a X. melléklet A. részének 2. pontjában felsorolt ügyleteket.”

7 A héairányelv X. melléklete A. részének 2. pontja a következőkre vonatkozik: „a közszolgálati rádió- és televízióintézmények tevékenységei, kivéve azok kereskedelmi jellegű tevékenységeit”.

A dán jog

8 Dániában a rádiókészülékek birtoklása után 1926-tól a ma „Danmarks Radio (DR)” néven ismert intézmény finanszírozására szolgáló díjat szedtek be. 1951 óta, miután a DR megkezdte televíziós műsorok sugárzását, ez a díj a televíziókészülékekre is kiterjedt. Az 1959. június 11-i lov nr. 215 om radiospredning (a műsorszolgáltatásról szóló 215. sz. törvény) értelmében az említett díjat „audiovizuális díjjá” alakították át, amely televízió- vagy rádióvevő készülék birtoklása esetén fizetendő. Ez utóbbi törvényt hatályon kívül helyezte és felváltotta az 1973. június 15-i lov nr. 421 om radio- og fjernsynsvirksomhed (a rádiós és televíziós tevékenységekről szóló 421. sz. törvény), amely fenntartotta az immár „rádió- és televízióberendezések használatáért fizetendő díjnak” nevezett audiovizuális díjat.

9 Az 1985. december 19-i lov nr. 589 om ændring af lov om radio – og fjernsynsvirksomhed (a rádiós és televíziós tevékenységről szóló törvényt módosító 589. sz. törvény) értelmében a DR-t megillető, a rádió- és televízióműsorok széles közönség számára történő közvetítésének „kizárólagos joga” egyszerű „joggá” alakult. Ezenkívül az 1985. december 20-i bekendtgørelse nr. 640 (640. sz. rendelet) értelmében az előző pontban említett díj elnevezését „rádió- és televíziódíjra (audiovizuális díj)” módosították.

10 Az 1986. június 4-i lov nr. 335 om ændring af Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed (a rádiós és televíziós tevékenységről szóló törvényt módosító 335. sz. törvény) egy TV2-nek nevezett, és részben az audiovizuális díjból finanszírozott új közszolgálati televíziós csatornát is feljogosított arra, hogy audiovizuális műsorokat sugározzon a nagyközönségnek.

11 Az 1995. január 11-i bekendtgørelse nr. 15 (15. sz. rendelet) pontosította, hogy az audiovizuális díjat az érintett vevőkészülék használatától és az adások vételének módjától függetlenül meg kell fizetni mindaddig, amíg e készülék képes az audiovizuális műsorok lejátszására.

12 Az 1996. december 27-i lov nr. 1208 om ændring af lov om radio – og fjernsynsvirksomhed (a rádiós és televíziós tevékenységről szóló törvényt módosító 1208. sz. törvény) előírta, hogy az audiovizuális díjból származó bevétel a hatáskörrel rendelkező miniszter által meghatározott módon a DR és a TV 2 finanszírozásán kívül „a médiával kapcsolatos esetleges egyéb célkitűzésekre” is felhasználható.

13 A 2006. december 20-i lov nr. 1569 om ændring af lov om radio – og fjernsynsvirksomhed (a rádiós és televíziós tevékenységről szóló törvényt módosító 1569. sz. törvény) az audiovizuális díjat a „médiadíjjal” váltotta fel, amely „a nagyközönségnek sugárzott audiovizuális műsorok vagy szolgáltatások vételére és lejátszására alkalmas készülékekre” vonatkozik, beleértve a rádiókat is.

14 A 2013. május 27-i lov nr. 513 om ændring af lov om radio – og fjernsynsvirksomhed (a rádiós és televíziós tevékenységről szóló törvényt módosító 513. sz. törvény) megszüntette a médiadíjat a rádiókra vonatkozó részében. A 2014. december 27-i lov nr. 1517 om ændring af lov om radio – og fjernsynsvirksomhed (a rádiós és televíziós tevékenységről szóló 1517. sz. törvény) eltörölte a

kereskedelmi vállalkozások médiadíját, és azt kizárólag a magánháztartások tekintetében tartotta fenn. Végül a 2018. december 18-i lov nr. 1548 om ændring af lov om radio – og fjernsynsvirksomhed (a rádiós és televíziós tevékenységről szóló törvényt módosító 1548. sz. törvény) előírta a médiadíj fokozatos megszüntetését a 2019 és 2021 közötti hároméves időszak során, aminek következtében e díjat 2022. január 1-jén teljes egészében megszüntették.

15 A héának Dániában 1967 során történt bevezetése óta a héára vonatkozó dán szabályozás előírja, hogy a héa alá tartoznak a „rádió- és televízióműsorok”. Következésképpen a jelen ítélet 8–14. pontjában említett díj annak eltörléséig héaköteles volt.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

16 A és B természetes személyek, valamint a kollektív keresetet benyújtó természetes személyek csoportjából álló Foreningen C a kérdést előterjesztő bíróság, az Østre Landsrethez (keleti fellebbviteli bíróság, Dánia) fordultak az adóügyi minisztériummal szemben azon összegek visszatérítése iránt, amelyeket 2007 és 2017 között a médiadíj után héa címén fizettek meg. Keresetük alátámasztása érdekében lényegében arra hivatkoznak, hogy Dánia azon lehetősége, hogy e díj héakötelessé tétele érdekében alkalmazza a héairányelv 370. cikkét, feltételezi az ezen irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett ellenszolgáltatás fejében teljesített szolgáltatásnyújtás fennállását, amely szolgáltatás a jelen esetben hiányzik.

17 Az adóügyi minisztérium a maga részéről azt állítja, hogy a héairányelv 370. cikke olyan különös rendelkezésnek minősül, amely felhatalmazza a Dán Királyságot az 1978. január 1-jén hatályban lévő nemzeti adórendszer fenntartására, függetlenül az általános harmonizált héarendszer hatályától.

18 A kérdést előterjesztő bíróság abból az elvből indul ki, hogy a 2016. június 22-i Český rozhlas ítéletben (C-11/15, EU:C:2016:470) foglaltakra tekintettel a médiadíj nem minősül a héairányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett, ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás ellenértékének. E bíróság tehát úgy véli, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben felmerült fő jogi kérdés az, hogy a héairányelv 370. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan díj után szedjék be a héát, amely nem minősül ilyen ellenértéknek, és amelynek beszedése kizárólag a rádió- vagy televízióműsor-vevőkészülék puszta birtoklásától függ.

19 Az e kérdésre adandó igenlő válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak a héairányelv 370. cikkének a médiadíjra való alkalmazhatóságát illetően, tekintettel az e díjra vonatkozó nemzeti szabályozásnak az alapeljárás tárgyát képező időszakban bekövetkezett módosításaira. Egyrészt ugyanis a rádió- és televíziókészülékek birtoklása után beszedett díjat olyan díj váltotta fel, amelyet a vizuális műsorok és szolgáltatások közvetlen vételére alkalmas bármely készülék birtoklása után szedtek be. Másrészt az említett szabályozás lehetővé tette, hogy a médiadíjból származó bevétel csekély részét a hatáskörrel rendelkező miniszter mérlegelésének megfelelően egyrészt azon műsorszolgáltatók finanszírozására fordítsák, amelyek anélkül, hogy közszolgálati műsorszolgáltatók lennének, közszolgálati tevékenységet folytattak, és a közszolgálati műsorszolgáltatókra vonatkozó korlátozásokhoz hasonló korlátozásoknak voltak alávetve, másrészt pedig a Danske Filminstitut (dán filmintézet) finanszírozására, amely olyan közintézmény, amelynek célja a filmkultúra és -művészet előmozdítása Dániában, továbbá egy, a

gyermekek és fiatalok számára létrehozott filmiskola finanszírozására, amelyet az állami rádió- és televízióintézmények által más szereplőkkel együttműködésben létrehozott nonprofit alapítvány működtet.

20 Az Østre Landsret (keleti regionális fellebbviteli bíróság) e körülmények között határozott úgy, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [héairányelv] X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikkét, hogy az lehetővé teszi az érintett tagállamok számára, hogy a közszolgálati rádió- és televízióintézmények nem kereskedelmi jellegű tevékenységének finanszírozása céljából törvényben előírt médialicencdíjat héával terheljék, annak ellenére, hogy nem valósul meg az említett irányelv 2. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, »ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás«?

Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén a Bíróságnak az előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett alábbi kérdéseket kell megválaszolnia:

2) Úgy kell-e értelmezni a [héairányelv] X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikkét, hogy fenntartható valamely tagállamnak az a választási lehetősége, hogy törvényben előírt médialicencdíjat az első kérdésben foglaltak szerint héával terheljen, ha [a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv (HL 1977. L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o.)] 1978. január 1-jei hatálybalépését követően a tagállam a licencrendszert úgy változtatta meg, hogy a rádió- és televízióberendezések birtoklásáért fizetendő licencdíj helyett az audiovizuális műsorszámok és szolgáltatások közvetlen vételére alkalmas bármely eszköz – többek között az okostelefonok, számítógépek stb. – birtoklásáért fizetendő licencdíjat vetett ki?

3) Úgy kell-e értelmezni a [héairányelv] X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikkét, hogy fenntartható valamely tagállamnak az a választási lehetősége, hogy törvényben előírt médialicencdíjat az első kérdésben foglaltak szerint héával terheljen, ha a [77/388 irányelv] 1978. január 1-jei hatálybalépését követően a tagállam a licencrendszert úgy változtatta meg, hogy a licencdíjból származó források kisebb hányadát a kulturális miniszter belátása szerint i. az állami támogatásban részesülő, de nem közszolgálati rádió- és televízióintézmények, valamint ii. az olyan média- és filmes szervezetek finanszírozására használják fel, amelyek hozzájárulnak a rádiós és televíziós tevékenységhez, de maguk nem folytatnak ilyet?”

A Bíróság előtti eljárás

21 A Bíróság elnöke 2023. január 20-i határozatával a jelen ügyben az eljárást a 2023. október 26-i GIS-ítélet (C-249/22, EU:C:2023:813) kihirdetéséig felfüggesztette. Az eljárás ezen ítélet kihirdetését követően folytatódott.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

22 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a héairányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját és 370. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes, ha valamely tagállam, amely 1978. január 1-jén héakötelessé tette a közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységet, amelyet jogszabályban előírt kötelező, valamennyi olyan személy által megfizetendő díjból finanszíroznak, aki műsorok vételére alkalmas berendezés tulajdonosa, továbbra is adóztatja e tevékenységet, attól függetlenül, hogy az érintett tevékenység az e 2. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „ellenszolgáltatás fejében teljesített szolgáltatásnyújtás” fogalma alá tartozik-e.

23 Emlékeztetni kell arra, hogy a héairányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint, amely ezen irányelv „Tárgy és hatály” című I. címe alatt szerepel, a héa hatálya alá tartozik az egy tagállamon belül az adóalanyként eljáró személy által ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás.

24 Így, amennyiben valamely tevékenység az e rendelkezés értelmében vett „ellenérték fejében” teljesített ügyletnek minősül, az ennek alapján a héairányelv hatálya alá tartozik. Ezzel szemben az olyan tevékenység, amely nem minősül ilyennek, nem tartozik ezen irányelv hatálya alá (lásd ebben az értelemben: 2023. október 26-i GIS-ítélet, C-249/22, EU:C:2023:813, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

25 Mindazonáltal a héairányelv X. mellékletének A. részével összefüggésben értelmezett 370. cikke lehetővé teszi azon tagállamok számára, amelyek 1978. január 1-jén megadóztatták a közszolgálati rádió- és televíziószervezetek tevékenységeit, hogy eltérjenek az említett irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontjától, lehetőséget biztosítva nekik arra, hogy e tevékenységeket továbbra is adóztassák.

26 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy ezen eltérés lényegében megegyezik a héairányelv 378. cikkének (1) bekezdésében az Osztrák Köztársaság javára előírt eltéréssel.

27 Márpedig e tekintetben a Bíróság lényegében már kimondta a 2023. október 26-i GIS-ítélet (C-249/22, EU:C:2023:813) 36., 37., 42. és 51. pontjában, hogy a héairányelv 378. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi az Osztrák Köztársaság számára, hogy eltérjen többek között ezen irányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontjától azáltal, hogy fenntartja az érintett tevékenységek már létező adóztatási rendszerét, feltéve hogy ezen adóztatás szabályai lényegében változatlanok maradnak. Ez a héára vonatkozó nemzeti jogszabályok összehangolásának fokozatos és egyelőre részleges mivoltát tükrözi. Ezenkívül az olyan rendelkezés, mint a 378. cikk (1) bekezdése, jellegénél fogva kivételeket állapít meg azon szabályozás hatálya alól, amelynek részét képezi. Az e rendelkezés által megengedett adóztatás nem olyan harmonizált adóztatás, amely a héának az ezen irányelv által szabályozott rendszerébe szervesen illeszkedik. Éppen ellenkezőleg, az e rendelkezésben előírt lehetőség lehetővé teszi az említett tagállam számára, hogy fenntartsa az érintett szolgáltatások adóztatására vonatkozó jogszabályait, anélkül hogy a közte és a többi tagállam között ebből eredő különbségek ellentétesek lennének az uniós joggal.

28 Többek között ezen indokok alapján a Bíróság a 2023. október 26-i GIS-ítélet (C-249/22, EU:C:2023:813) 52. pontjában kimondta, hogy a héairányelv 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját és 378. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az, hogy az Osztrák Köztársaság héát vet ki olyan közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységre, amelyet

jogszabályban előírt kötelező, valamennyi olyan személy által megfizetendő díjból finanszíroznak, aki az érintett közszolgálati műsorszolgáltató földfelszíni műsorszórása alá tartozó területen található épületen belül audiovizuális vevőkészüléket használ, függetlenül attól, hogy az érintett közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenység az e 2. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „ellenérték fejében teljesített szolgáltatásnyújtás” fogalma alá tartozik-e.

29 A jelen ítélet 26. pontjában szereplő megállapításra tekintettel hasonló értelmezést kell alkalmazni a héairányelv 370. cikkét illetően is.

30 Következésképpen az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a héairányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 2. cikke (1) bekezdésének c) pontját és 370. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha valamely tagállam, amely 1978. január 1-jén héakötelessé tette a közszolgáltatási műsorszolgáltatási tevékenységet, amelyet jogszabályban előírt kötelező, valamennyi olyan személy által megfizetendő díjból finanszíroznak, aki műsorok vételére alkalmas berendezés tulajdonosa, továbbra is adóztatja e tevékenységet, attól függetlenül, hogy az érintett tevékenység az e 2. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „ellenszolgáltatás fejében teljesített szolgáltatásnyújtás” fogalma alá tartozik-e.

A második kérdésről

31 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a héairányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha valamely tagállam, amely 1978. január 1-jén héakötelessé tette a közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységet, amelyet jogszabályban előírt kötelező, valamennyi olyan személy által megfizetendő díjból finanszíroznak, aki műsorok vételére alkalmas rádió- vagy televíziókészülék tulajdonosa, továbbra is adóztatja e tevékenységet, amennyiben az e díjra vonatkozó szabályozást ezen időpontot követően úgy módosították, hogy az említett díjat minden rádiótelevíziós műsor vételére alkalmas készülék birtoklása címén kivetik, beleértve az okostelefont vagy számítógépet is.

32 E rendelkezések szövegüknek megfelelően lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy továbbra is adót vessenek ki „a közszolgálati rádió- és televízióintézmények tevékenységei[re], kivéve azok kereskedelmi jellegű tevékenységeit”, amennyiben e tagállamok azokat 1978. január 1-jén a héa hatálya alá vonták.

33 Következésképpen e rendelkezések szövege szerint az e rendelkezésekkel érintett tagállamok kizárólag arra jogosultak, hogy a fent említett tevékenységek adóztatására vonatkozóan már létező rendszert tartsanak fenn, nem pedig arra, hogy e tevékenységek tekintetében új adóztatást vezessenek be, ami azt jelenti, hogy az említett tevékenységek 1978. január 1-je óta hatályban lévő adóztatási szabályait lényegében változatlanul kell hagyni ahhoz, hogy ezen adóztatás továbbra is a héairányelv 370. cikkében előírt eltérés hatálya alá tartozzon (lásd analógia útján: 2023. október 26-i GIS-ítélet, C-249/22, EU:C:2023:813, 42. és 43. pont).

34 Márpedig az említett adóztatás részletes szabályainak olyan módosítása, amely az 1978. január 1-je óta bekövetkezett technológiai újítások figyelembevételére szorítkozik, anélkül hogy módosítaná a közszolgálati műsorszolgáltatás finanszírozását célzó díjfizetési kötelezettséget keletkeztető tényállást, nem zárja ki az olyan eltérést engedő rendelkezés alkalmazását, mint amilyen a héairányelv 370. cikke (lásd ebben az értelemben: 2023. október 26-i GIS-ítélet, C-249/22, EU:C:2023:813, 45. pont).

35 Ez a helyzet e részletszabályoknak az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló olyan módosítása esetén, amely a közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenység finanszírozását szolgáló díj megfizetésének kötelezettségét nemcsak a rádió- vagy televíziókészülék, hanem minden olyan készülék birtoklásához is köti, amely képes a közszolgálati műsorszolgáltató szervezetek műsorainak vételére, beleértve az okostelefonokat és számítógépeket is. Az ilyen módosítás ugyanis az érintett eltérés bevezetése óta bekövetkezett technológiai fejlődést tükrözi.

36 Ezenkívül, amint arra a főtanácsnok az indítványának 27–29. pontjában lényegében rámutatott, a jelen ítélet előző pontjában kifejtett megfontolásokat nem kérdőjelezi meg sem az a tény, hogy azon készülékek kategóriájának kibővítése, amelyek birtoklása maga után vonja a közszolgálati műsorszolgáltatás finanszírozását célzó díj megfizetésének kötelezettségét, az e díj hatálya alá tartozó személyek egyidejű bővítését vonhatta maga után, sem pedig az a tény, hogy a rádió- vagy televízióműsorok vétele csak az okostelefonokhoz vagy számítógépekhez hasonló készülékek járulékos funkciójának tekinthető.

37 Egyrészt a héairányelv 370. cikke nem követeli meg, hogy a tagállam által 1978. január 1-jén adóztatott ügyletek száma vagy aránya változatlan maradjon. Meg kell ugyanis jegyezni, hogy még azon készülékek jellegének módosítása nélkül is, amelyek birtoklása a közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységek finanszírozására szolgáló díj fizetésének kötelezettségét vonja maga után, az e díj fizetésére kötelezett személyek száma a magánszemélyek birtokában lévő rádió- és televíziókészülékek számának az ilyen készülékek elérhetőségének növekedése és vételárának csökkenése miatti emelkedése miatt nőhetett.

38 Másrészt, mivel az olyan díjfizetési kötelezettséget keletkeztető tény, mint amelyről az alapügyben szó van, nem a közszolgálati műsorszolgáltatásnak az e kötelezettség hatálya alá tartozó személyek általi használatához kapcsolódik, hanem kizárólag ahhoz a készülékhez, amely képes a műsorsugárzó szervezet műsorainak vételére, nincs jelentősége annak, hogy e készülékek közül egyesek, mint az okostelefonok vagy a számítógépek, olyan más funkciókat is ellátnak, amelyek adott esetben fő funkcióiknak tekinthetők.

39 Egyébiránt e tekintetben meg kell jegyezni, hogy a rádió- és televízió-vevőkészülékek a közszolgálati műsorszolgáltatók műsorainak vételétől eltérő funkciókra is használhatók, mint például a kereskedelmi rádió- vagy televízióműsorok vétele vagy a lemezek vagy más digitális eszközök leolvasása (lásd ebben az értelemben: 2016. június 22-i Český rozhlas ítélet, C-11/15, EU:C:2016:470, 26. pont).

40 Tekintettel a fenti megfontolások összességére, a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a héairányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam, amely 1978. január 1-jén héakötelessé tette a közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységet, amelyet jogszabályban előírt kötelező, valamennyi olyan személy által megfizetendő díjból finanszíroznak, aki műsorok vételére alkalmas rádió- vagy televíziókészülék tulajdonosa, továbbra is adóztatja e tevékenységet, amennyiben az e díjra vonatkozó szabályozást ezen időpontot követően úgy módosították, hogy az említett díjat minden rádiótelevíziós műsor vételére alkalmas készülék birtoklása címén kivetik, beleértve az okostelefont vagy számítógépet is.

A harmadik kérdésről

41 Előzetesen meg kell jegyezni, hogy bár szövege szerint a harmadik kérdés a héairányelv 370. cikkének alkalmazhatóságára vonatkozik, többek között az a tény, hogy az olyan díj csekély részét, mint amelyről az alapügyben szó van, „olyan média- és filmes szervezetek finanszírozására használják fel, amelyek hozzájárulnak a rádiós és televíziós tevékenységhez, de maguk nem folytatnak ilyet”, a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott, a jelen ítélet 19. pontjában összefoglalt tájékoztatásból kitűnik, hogy e bíróság közelebbről olyan vállalkozások esetéről érdeklődik, amelyek közjogi jogalanyok, vagy amelyeket a közszolgálati műsorszolgáltatók adott esetben más szereplőkkel együtt hoztak létre.

42 Azt is meg kell állapítani, hogy harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a héairányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha az a tagállam, amely 1978. január 1-jén héakötelessé tette a jogszabályban előírt kötelező díjból finanszírozott közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységet, továbbra is adóztatja e tevékenységet, amennyiben az e díjra vonatkozó szabályozást ezen időpontot követően oly módon módosították, hogy az e díjból származó bevételek csekély részét egyrészt azon műsorszolgáltatók finanszírozására fordítják, amelyek anélkül, hogy közjogi szervezetek lennének, közszolgálati műsorszolgáltatói tevékenységet folytatnak, másrészt olyan média- vagy filmes szervezetek finanszírozására, amelyek közjogi jogalanyok, vagy amelyeket közszolgálati műsorszolgáltató szervezetek hoztak létre, és anélkül járulnak hozzá a műsorszolgáltatási tevékenységhez, hogy ők maguk ilyen tevékenységet folytatnának.

43 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy – amint az lényegében a jelen ítélet 32. és 33. pontjából kitűnik – a héairányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikke kizárólag a közszolgálati rádió- és televíziószervezetek nem kereskedelmi jellegű tevékenységeire vonatkozó, az e 370. cikkben előírt időpontban fennálló adóztatási rendszer fenntartását teszi lehetővé a tagállamok számára, ami azt jelenti, hogy e tevékenységek adóztatási szabályait lényegében változatlanul kell hagyni.

44 Ebből következik, hogy az olyan díj, mint amelyről az alapügyben szó van, a héairányelv 370. cikke értelmében csak azzal a feltétellel tartozhat a héa hatálya alá az alapügyben érintett időszakban, ha az e szervezetek tevékenységeinek finanszírozására szolgált (lásd analógia útján: 2023. október 26-i GIS-ítélet, C-249/22, EU:C:2023:813, 46–49. pont).

45 Mindazonáltal ebből nem lehet arra következtetni, hogy a héairányelv 370. cikkével ellentétes az olyan díj adóztatása, mint amelyről az alapügyben szó van, pusztán amiatt, hogy az e díjból származó bevételeket nem utalják át teljes egészében az állami rádió- és televíziószervezeteknek.

46 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az alapügyben szóban forgó díjat bevezető nemzeti szabályozás 1978. január 1-jét követő módosítása lehetővé tette, hogy az e díjból származó bevételek csekély részét a közszolgálati rádiós és televíziós műsorszolgáltatóktól eltérő szervezetek finanszírozására fordítsák. Közelebbről, a bevételek e részét először is egy olyan rádió- és televízió-műsorszolgáltatónak juttatták, amely ugyan magánjogi szervezet, de a közszolgálati médiához hasonló feladatot látott el, a közszolgálati rádiós és televíziós műsorszolgáltatókéhoz hasonló jogi korlátozásoknak volt alávetve, és többségi részben az e díjból származó bevételekből finanszírozták, másodszor egy olyan szervezet számára,

amelynek feladata a filmgyártás pénzügyi támogatása, harmadszor pedig egy olyan alapítvány által működtetett, gyermekek és fiatalok számára létrehozott filmiskolának, amelynek alapítói többek között az állami rádió- és televízióintézmények.

47 Márpedig az a tény, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló díj csekély hányadát más közjogi szervezeteknek vagy olyan szervezeteknek fizetik, amelyeket maguk a közszolgálati műsorszolgáltatók hoztak létre – adott esetben más szereplőkkel együtt – olyan tevékenységek finanszírozása érdekében, mint a filmgyártás, amelyek a műsorszolgáltatási tevékenység beszállítói, és e tevékenységhez szorosan kapcsolódnak, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy e díj már nem a közszolgálati műsorszolgáltatók tevékenységének finanszírozására szolgál.

48 Ugyanis, amint arra a főtanácsnok az indítványának 37. és 38. pontjában lényegében rámutatott, a héairányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikke nem írja elő azt a jogi formát, amellyel az érintett közjogi szervezeteknek rendelkezniük kell, és nem is kizárólag e szervezetek műsorszolgáltatási tevékenységére alkalmazandó, mivel az utóbbi rendelkezés nem a „műsorszolgáltató” fogalmát, hanem a tágabb értelmű „szervezet” kifejezést használja. Ebből következik, hogy e rendelkezéseket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes, ha más, a jelen ítélet előző pontjában felsoroltakhoz hasonló tevékenységek az említett rendelkezésekben előírt eltérés hatálya alá tartoznak, amennyiben e tevékenységek a közszolgálati rádió- és televíziószervezetekre bízott feladatok körébe tartoznak, és azokat olyan kötelező díjból finanszírozzák, mint az alapügyben szóban forgó díj.

49 Tekintettel a fentiek összességére, a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a héairányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha az a tagállam, amely 1978. január 1-jén héakötelessé tette a jogszabályban előírt kötelező díjból finanszírozott közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységet, továbbra is adóztatja e tevékenységet, amennyiben az e díjra vonatkozó szabályozást ezen időpontot követően oly módon módosították, hogy az e díjból származó bevételek csekély részét egyrészt azon műsorszolgáltatók finanszírozására fordítják, amelyek anélkül, hogy közjogi szervezetek lennének, közszolgálati műsorszolgáltatói tevékenységet folytatnak, másrészt olyan média- vagy filmes szervezetek finanszírozására, amelyek közjogi jogalanyok, vagy amelyeket közszolgálati műsorszolgáltató szervezetek hoztak létre, és anélkül járulnak hozzá a műsorszolgáltatási tevékenységhez, hogy ők maguk ilyen tevékenységet folytatnának.

A költségekről

50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

1) A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdése c) pontját és 370. cikkét ezen irányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben

a következőképpen kell értelmezni:

azokkal nem ellentétes, ha valamely tagállam, amely 1978. január 1-jén hozzáadottértékadó-kötelessé tette a közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységet, amelyet jogszabályban előírt kötelező, valamennyi olyan személy által megfizetendő díjból finanszíroznak, aki műsorok vételére alkalmas berendezés tulajdonosa, továbbra is adóztatja e tevékenységet, attól függetlenül, hogy az érintett tevékenység az e 2. cikk (1) bekezdésének c) pontja értelmében vett „ellenszolgáltatás fejében teljesített szolgáltatásnyújtás” fogalma alá tartozik-e.

2) **A 2006/112 irányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikkét**

a következőképpen kell értelmezni:

azzal nem ellentétes, ha valamely tagállam, amely 1978. január 1-jén hozzáadottértékadó-kötelessé tette a közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységet, amelyet jogszabályban előírt kötelező, valamennyi olyan személy által megfizetendő díjból finanszíroznak, aki műsorok vételére alkalmas rádió- vagy televíziókészülék tulajdonosa, továbbra is adóztatja e tevékenységet, amennyiben az e díjra vonatkozó szabályozást ezen időpontot követően úgy módosították, hogy az említett díjat minden rádiótelevíziós műsor vételére alkalmas készülék birtoklása címén kivetik, beleértve az okostelefont vagy számítógépet is.

3) **A 2006/112 irányelv X. melléklete A. részének 2. pontjával összefüggésben értelmezett 370. cikkét**

a következőképpen kell értelmezni:

azzal nem ellentétes, ha az a tagállam, amely 1978. január 1-jén hozzáadottértékadó-kötelessé tette a jogszabályban előírt kötelező díjból finanszírozott közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységet, továbbra is adóztatja e tevékenységet, amennyiben az e díjra vonatkozó szabályozást ezen időpontot követően oly módon módosították, hogy az e díjból származó bevételek csekély részét egyrészt azon műsorszolgáltatók finanszírozására fordítják, amelyek anélkül, hogy közjogi szervezetek lennének, közszolgálati műsorszolgáltatói tevékenységet folytatnak, másrészt olyan média- vagy filmes szervezetek finanszírozására, amelyek közjogi jogalanyok, vagy amelyeket közszolgálati műsorszolgáltató szervezetek hoztak létre, és anélkül járulnak hozzá a műsorszolgáltatási tevékenységhez, hogy ők maguk ilyen tevékenységet folytatnának.

Aláírások